

Mamzerus, R' Y.Y. Weinberg
Jan. 30, 2000

המעין כרך 34 טבת תשנ"ד

מכתב אל הרב בצלאל רקוב

ב"ה יום ד' לסדר מה טובו אהלך וכו' תשכ"ה מונטרה
לידי"נ הרב הגאון הגדול מהר"ב רקוב שליט"א הגאב"ק גייטסהעד יצ"ו ברכת
שלך לכ"ג!

אני משתמש בהזדמנות זו של נסיעת מר רוזנבוים נ"י למונטרה כדי לדרוש בשלום
כת"ד ובשלך בני ביתו יחי'. לי הוקל ב"ה לאחר שעברו עלי חליים קשים שמנעוני
מלימוד ומכתיבה ומעיון בעו"ה. עומד אני עכשי' בפתרון שתי שאלות חמורות שהפנו
אלי שני רבנים מעיר גדולה בצרפת.

(א) אשה אחת הרתה בזמן שבעלה הי' בשבי גרמניא וככלות המלחמה שב בעלה
וראה את התועבה, אך התפייס עם אשתו הסוטה, ואימץ את הממזר לבנו בכל דבר.
ועכשי' גדל הממזר והשתדך עם ב"י כשרה ממשפחה טובה. והנה הרב השואל אין
בכחו להפריך את הסוטה מבעלה. ורק שואל אם מחויב הוא לפרסם ממזרותו של החתן
כמבואר בסי' ב'י באבהע"ו. אני הוריתי שאסור לסדר לו קידושין, אבל אינו מחויב
לפרסם שהוא ממזר. ויסודי שהולך הוא ספק ממזר דאמרינן מדאפקרא נפשה לאיש זה
אפקרא נמי לכותי וכמו בפנוי' וכו' בסי' ד' סעיף כ"ו כשם שזינתה עם זה כך זינתה עם
אחר, וכן בנדרון דין כשם שזינתה עם ישראל כך שזינתה עם עכו"ם, ובספק דעת
הלבוש באם כשר רוצה לישא ספק פסול א"צ למנוע ולגלות. עי' אוצר הפוסקים סי' ב'
אות ל"ד עי"ש.

(ב) אשה נתגרשה בערכאות ולא עפ"י ר"ת ונשאת לעכו"ם ועכשי' בא הבן
[שלהם] לשאת אשה ישראלית כשרה ורציתי לומר דלפי הנך ראשונים ואחרונים

1 סעיף ה' ברמ"א.

2 עכ"ם זה נולד מנכרי שבא על בת ישראל.

דסברי דצריך גירות אולי דינו כעכו"ם ואין הולד ממנו ממזר, ועכ"פ הוא ספק ממזר ולפי הלבוש אין צורך לגלותו. ועי' סי' ד סעי' י"ד בסופו מסיים המחבר וכיון דפלוגתא היא הוי ספק ממזר עי"ש באוצר הפוסקים שנדחקו האחרונים בפירוש הרברים, ולענ"ד הפירוש פשוט, דהמחבר אינו סובר כבה"ג דמספקינן שבא ע"י שם, ומ"מ כיון דבה"ג סובר כן הוא ספק ממזר. ועי' באוה"פ סי' ד' סעיף כ"ט סוף אות קל"ד בשם הרדב"ז דבהוראת שעה יש לסמוך על יחידאה עי"ש. וכבר באתי בדברים רבים עם הרב הראשי בא"י הגרא"י אונטרמן, וכן עם הרה"ג אלישיב ראש הבי"ד הגבוה שם. ויעי' גא כת"ד בשאלות אלו ויחווה לי דעתו הרמה.

רוצה אני לפרסם תשובה ארוכה שכתבתי לפני ט"ו שנה באשה שחלתה במחלת ארמת שלפי דעת הרופאים הולד יהי' סומא או שוטה או מחוסר אברים אי מותר להפיל את הולד כדרישת הממשלה באנגליא, ובאתי לידי מסקנא שקודם ארבעים יום מותר דמי בעלמא הוא, ולאחר מ' יום רק אם יש סכנה או חולי להאם. והבאתי דבר הגר"ח זצ"ל בספרו בפירוש דברי הרמב"ם שכתב במקשה לילד שמחתכין אבר אבר לפי שהוא רודף. ופירשתי דברי הרמב"ם שכוונתו כמו בספינה שבא אחד והשליך את המשא שפטור לפי שהמשא הוא רודף. וכן הכא אפשר שאסור מטעם דהעובר הוא ממונא רבעל כמו שאמרה הגמ' בערכין ז., ואין בעובר דין רודף אלא שמותר לחתכו מפני שאינו נפש כמו שפירשו רש"י וכל הראשונים. ופירוש הגר"ח ז"ל אינו הולם לשונו של הרמב"ם.

ושלו' לכת"ר ולביתו ולכל אשר לו.

ידידו אוהבו

יחיאל יעקב ווינברג

מכתב אל הרב אלי' יונג

ב"ה יום ג' תולדות [תשכ"ו], מונטרה

כבוד ידידי הרב הגדול בתורה ומדע מהר"ר אלי' יונג שליט"א,
 ער היום לא הי' בכחי לכתוב מכתבים מתמת המחלה הקשה שעברה עלי בעו"ה
 ועכשי' ב"ה הוטב מצב בריאותי ועודני מקוה לנותן ליעף כח כי ישיבני לאיתני הקודם
 כי"ר.

ממוסד הרב קוק הודיעו לי כי בחדש זה תגמר הרפסת ספרי חלק שלישי. כמה
 אכומפלרים עלי לשלוח למר יעקב מיכאעל?

3 סוף הלכות גיטין (מהדורת הילדסהיימר [ירושלים, תש"מ], חלק ב', ע' 184).

4 ראה שו"ת שבס מיהודה, חלק אבן העזר, סימן יב.

5 שרידי אש, חלק ג, סימן קכו.

מתי יצא לאור הקובץ נועם עם חיבורו של הרב ברקוביץ? יראיתי בהמאור: כי רב אחד מחזף ומגדף את הרב ב' וברור לי שאינו מגיע לקרסולי רגלי' בתורה. ותימה בעיני שהרב אמסעל מדפיס דברים כאלו.

פסקו של הגר"מ פיינשטיין שליט"א אינו נראה בעיני, וכבודו יראה תשובה ממני בספרי החדש בענין דומה, אלא ששם הי' המסדר יר"ש אלא הערים הי' פסולים. ומה שכותב כי רבני הריפורמים אינם מקפידים על מסירת טבעת הקידושין מהחתן להכלה, זהו חידוש גדול בעיני. וירא אני שפסקו של הגר"מ פיינשטיין, יכשיל אנשים באיסור אשת איש החמור, וכל דברי' הם נגר החת"ס ז"ל בתשובתו, ואין רצוני לצאת נגדו בפומבי אבל מתירא אני כי אחרים ימצאו מקום להתנפל עלי'.

מה שלום כת"ד?

ידידו מוקירו מאד
יחיאל יעקב וויינברג

- 1 "תנאי בנשואין ובגט". ברגע האחרון סירב הרב מ"מ כשר, עורך נועם, לפרסם את מאמרו של הרב ברקוביץ. לכן החליט מוסד הרב קוק להוציא אותו כספר והופיע בשנת תשכ"ז עם הסמכת הרב וויינברג.
- 2 ניסן תשכ"ה, ע' 19.
- 3 שרידי אש, חלק ג, סימן י"ט.
- 4 אגרות משה, אבן העזר חלק א, סימנים ע"ו וע"ז.
- 5 אבן העזר סימן ק. וראה בתשובתיו הנ"ל של הגר"מ פ' שרברי החת"ס אינם סותרים מה שכתב באגרות משה. ומעניין שבספר *Reb Moshe* (Brooklyn, 1986), שנכתב ע"י שמעון פינקלמן ונתן שרמן, כתוב בעמוד 98 שהרב וויינברג השווה את הרב פיינשטיין לרב יצחק אלחנן ספקטור בהסבירו מדוע היתה לו סמכות לחלוק על פסק של החתם סופר, שלא כמו לפוסקים אחרים.